

OBSAH

Hlava první

KRIZE ČESKÉHO SOUSTÁTÍ V POZDNÍM STŘEDOVĚKU

I.	Evropské souvislosti krizového vývoje	11
I/1	Morové epidemie a vyčerpání hospodářské dynamiky	11
I/2	Dlouhodobé válečné konflikty	17
I/3	Představa řádu a její narušení	18
II.	Hromadění krizových jevů v českém soustátí	22
II/1	Vědecký problém: podstata krize	22
II/2	Porovnání s Evropou: opožděný vzestup českých zemí	24
III.	Příčiny a projevy krize	29
III/1	Oslabení lucemburské dynastie	29
III/2	Demografický vývoj a národnostní poměry	32
III/3	Obchod, měna, daně	40
III/4	Sociální poměry na venkově a ve městech	45
III/5	Stavovské vyhraňování šlechty	51
III/6	Církev: terč kritiky a zdroj naděje	57
IV.	Zrod reformního programu	63
IV/1	Generační prožitek	63
IV/2	Hledání nápravy	67

Hlava druhá

POKUS O REFORMU (1402–1419)

I.	Čechy a Morava na prahu 15. století	72
I/1	Druhé zajetí Václava IV.	72
I/2	Rytíři a lapkové	79

II.	Jan Hus a jeho teoretická východiska	84
II/1	Betlémská kaple	84
II/2	Husovo mládí a zrání	87
II/3	Nominalismus a realismus	91
II/4	Husovo pojetí pravdy, božího zákona a církve	94
III.	Počátky reformního úsilí	100
III/1	Spor o Wyclifa	100
III/2	Politické zázemí reformního proudu	104
III/3	Napětí v Praze: Češi a Němci	109
III/4	Dekret kutnohorský	116
III/5	Problémy Husova krále	124
III/6	Smrt Zbyňka Zajíce	133
IV.	Husova pře	138
IV/1	Protiodpustkové bouře	138
IV/2	Zostření klatby	141
IV/3	Svolání kostnického koncilu	148
IV/4	Cesta na hranici	158
IV/5	Odstranění papežského schizmatu	174
V.	Štěpení společnosti	177
V/1	Počátky kalicha	177
V/2	Neklid před bouří	181
V/3	První kroky radikálního husitismu	192
V/4	V předvečer revoluce	202

Hlava třetí

HUSITSKÁ REVOLUCE I (1419–1427)

I.	První příboj	212
I/1	Pražské souměstí po defenestraci	212
I/2	Podmínky pro Zikmunda	215
I/3	Nástup husitských radikálů	218
I/4	Adventistická kampaň	223
II.	Vyhlášení kříže	225
II/1	Setkání v Brně	225
II/2	Říšský sněm ve Vratislaví	227
II/3	Založení Tábora	230
II/4	Jaro 1420: táborská ofenziva	239
II/5	Vzpoura husitské Prahy	241

II/6	Svatá válka	247
II/7	Husitský program: čtyři artikuly pražské	250
III.	Proti všem	254
III/1	O Prahu i Tábor	254
III/2	Bitva na Vítkově a její následky	259
III/3	Hledání krále	265
III/4	Vyšehrad	270
III/5	Prolomení krunýře: výboje a hádky	278
IV	Nepřehledná léta 1421–1422	282
IV/1	Husitská tažení na český západ, sever a východ	282
IV/2	Tragický osud táborských sekt	289
IV/3	Čáslavský sněm	296
IV/4	Nastolení Želivského diktatury	300
IV/5	Druhá křížová výprava – první dějství	303
IV/6	Dočasná jednota husitských sil	307
IV/7	Druhá křížová výprava – závěrečný akt	308
IV/8	Želivského pád	311
IV/9	Korybutovičovo intermezzo	316
V.	V Žižkově znamení	321
V/1	Vojevůdcův příchod do východních Čech	321
V/2	Vznik Žižkova svazu	326
V/3	Svatohavelská koalice	331
V/4	Žižkova smrt	336
VI.	Dědictví po Žižkovi	343
VI/1	Zikmund Lucemburský a kurfiřti	343
VI/2	Dělenívlivu; táboři a sirotci	348
VI/3	Bitva před Ústím nad Labem	353
VI/4	Pražský převrat; 17. duben 1427	357

Hlava čtvrtá

DOBA PŘEPLNĚNÁ NEJISTOTOU

I.	Boží zákon a všední skutečnost	361
I/1	Morálka proti právu?	361
I/2	Decentralizace světské správy v husitských Čechách	364
I/3	Kraje a regiony	369
I/4	Jak nahradit zemský soud	373
I/5	Sněmy a jejich kompetence	375
I/6	Život ve městech	379

II.	Problémy církevního života	385
II/1	Katolická církev v husitské bouři	385
II/2	Husitské církve	391
II/3	Rozdíly mezi pražskou a táborskou věroukou.	394
III.	Rodinné soužití, děti a postavení žen	400
III/1	Rodina a manželství	400
III/2	Dětská otázka v husitství	405
III/3	Druhé pohlaví	408
IV.	Národní cítění a postavení menšin	413
IV/1	Češi, Moravané, Němci a cizozemci	413
IV/2	Problémová menšina: Židé	422
IV/3	Vztah k Romům	427
V.	Války, zbraně, bojovníci	428
V/1	Válka a obyvatelstvo	428
V/2	Profesionalizace husitských vojsk.	432
V/3	Katolíci ve zbrani	436
V/4	Husitské válečnictví.	439
V/5	Pevnosti: hrady, tvrze a města	449

Hlava pátá

MORAVA A OSTATNÍ KORUNNÍ ZEMĚ (1419–1427)

I.	Morava	455
I/1	Dezintegrace České koruny na počátku revoluce	455
I/2	Charakter husitství na Moravě	456
I/3	Věrnost panovníkovi, či kalichu?	458
I/4	Poměry od jara 1423 do počátku roku 1427	463
II.	Slezsko a Kladsko	468
II/1	Horní a Dolní Slezsko.	468
II/2	Kam patří Kladsko?	475
III.	Obojí Lužice	478
III/1	Hornolužická hráz	478
III/2	Relativní klid v Dolní Lužici	482

Hlava šestá

HUSITSKÁ REVOLUCE II (1427–1436)

I.	První úspěchy husitského trojbloku.	484
I/1	Mezinárodní souvislosti přípravy čtvrté kruciáty.	484

I/2	Husitská vítězství u Stříbra a Tachova	486
I/3	Marný pokus o převrat v Praze	490
I/4	Zklamání kardinála Beauforta	492
I/5	Stabilizace hlavních husitských uskupení	494
II.	Vojenská a diplomatická ofenziva husitských svazů	498
II/1	Příčiny husitských tažení za hranice Čech	498
II/2	Výpravy do Rakous	502
II/3	Vpadý do Uher a první jednání se Zikmundem Lucemburským	505
II/4	Východisko ze vzájemných svářů: úder do Němců	514
II/5	Severní Morava, Slezsko a Kladsko	524
II/6	Horní a Dolní Lužice	536
II/7	Význam a důsledky husitských rejs	542
III.	Od Domažlic k Lipanům	545
III/1	Počátek basilejského koncilu	545
III/2	Pátá kruciáta	552
III/3	Chebský soudce	557
III/4	Basilejská disputace	565
III/5	Svatotrojický sněm	580
III/6	Počasí, ceny, epidemie	589
III/7	Obléhání Plzně	599
III/8	Lipany	613
IV.	Kompaktáta	623
IV/1	Brno – Praha – Stoličný Bělehrad	623
IV/2	Jihlava	633
Hlava sedmá		
EPILOG (1436–1437)		
I.	Otazníky vítězné revoluce	640
I/1	Historický rozměr kompaktát	640
I/2	Tábor a Hradec Králové	641
I/3	Praha a Sion	644
II.	Vyústění revolučního procesu	653
II/1	Výsledky	653
II/2	Výhledy	663
POZNÁMKY		667
SEZNAM ZKRATEK		737
VÝBĚR Z PRAMENŮ A LITERATURY		739
REJSTŘÍKY		766